

innotéka

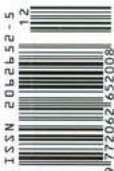
tudomány • innováció • zöldgazdaság

Tudósvélemények
a Tudomány Világfórumán

Okos városhoz
okos szolgáltatók?

Nyugati körülmények
a keleti határon

2011.
december
780 Ft

A fenntartható fejlődés holisztikus megközelítése és a megvalósítás eszközei

A Magyar Professzorok Nemzetközi Szövetsége, együttműködve az UNESCO UNITWIN fenntartható fejlődés kutatásával, oktatásával és képzésével foglalkozó hálózatával, 2011. november 18-án a fenti témában úgynevezett előkonferenciát rendezett a Budapesti Gazdasági Főiskolán.

A konferencia fővédnökei: **Christian Mühlethaler**, Svájc magyarországi nagykövete és **dr. Ángyán József**, a Vidékfejlesztési Minisztérium államtitkára voltak.

A tanácskozás – melyet Christian Mühlethaler rövid bevezetővel nyitott meg – legfőbb célja volt, hogy a témában 2012-re tervezett nemzetközi konferenciát kellőképpen előkészítse.

Az előadások öt blokkban tárgyalták a rendkívül sokrétű témát, az elméleti megalapozástól a gyakorlati tennivalókig.

A kultúra, civilizáció, vallások szerepéről hangzott el elsőként összefoglaló. Az ember – mint az evolúció legmagasabb szintű képviselője – alapvetően le tudta győzni természettől meglévő korlátlan önérvényesítő törekvését. Ez annak volt köszönhető, hogy biológiai ösztönét korlátok közt tudta tartani egy olyan érzelmi-rationális háló megteremtésével, amelyet főleg a vallás, a filozófia és a művészetek tartottak fenn egy-egy adott politikai és társadalmi formáció keretein belül. A társadalomtudományok korunkra irányuló egyes vizsgálati eredményei viszont arra engednek következtetni, hogy az emberiségben is kezd pusztításba forduló módon felülkerekedni az állatvilágra jellemző korlátlan önérvényesítő ösztön. Ez időlegesen hozhat ugyan látványos technikai és főleg úgynevezett jóléti eredményeket, ám hosszú távon már előre láthatóan veszélyeztetni fogja az emberi együttélést és a természeti környezetben a fennmaradás lehetőségét. Ily módon sem a vallás, sem az erkölcs, sem a szélesebb értelemben vett szellemi műveltség, beleértve a művészeteket is, nem képes minden vonatkozásban hatékonyan ellátni korábbi, úgynevezett holisztikus szerepét. Veszni látszik tehát a természeti környezetben történő organikus és harmonikus létezés megőrzésének a fenntarthatósága. Ez a civilizáció „evolúcióját” rossz irányba viheti, mert nem felel meg a holos („teljes”) másik etimológiai megfelelőjének, a salus-nak, vagyis az „egészség” követelményének.

Ebben a szellemben tárgyalta a három akadémikust – **Bozó László**, **Czelnai Rudolf** és **Várallyay György** – is felvonultató konferencia a humán társadalmunk fenntartását szolgáló kulturális, tudományos és technikai hátteret, valamint a fenntartható fejlődés holisztikus egyensúlyi feltételének megteremtéséhez vezető út eszközrendszerét.

Az alapvető kérdés: megtalálja-e nyugati civilizációnk az általa előidézett válság kezelésére szolgáló megoldást, amit a Föld Charta felhívására „fenntartható életvitelnek” és az Andokban „jó életnek” neveznek, vagy el kell fogadni annak kockázatát, hogy bolygónk jelentős részén az emberi lét lehetetlenné válik.

A kényszerű gazdasági növekedés, amely egy szűk réteg, illetve csupán néhány nemzet gyarapodását, vezető szerepének megőrzését szolgálja, már a Föld lehetőségeinek határait feszegeti. Ásványkincseink

Christian Mühlethaler, Svájc magyarországi nagykövete nyitóbeszéde, mellette prof. dr. Besenyei Lajos, az MPNSZ elnöke és prof. dr. Guy Turchany, a szervezőbizottság elnöke

kimerülőben vannak, és a környezet helyrehozhatatlanul elszennyeződött. Az esztelen növekedés további hajszolása helyett legalább a jelenlegi állapotok megőrzése kell, hogy célunk legyen. Ez az egydéli reménységünk, hogy nagyobb kataklizmák nélkül túljussunk az előttünk álló nehéz évtizedeken.

A kulturális bázis adott: holisztikus szemléletünk, tudományos hátterünk és részben az eddigi eredményekre támaszkodó tapasztalatunk. Ahhoz azonban, hogy ez meg is valósuljon, új oktatási, nevelési, illetve kulturális szemléletváltásra van szükség. Ennek érdekében az ENSZ 2002-ben indította el az UNESCO által koordinált, A fenntartható fejlődés oktatásának évtizede 2005–2014 című programot. A kezdeményezés célja, hogy beépítse a fenntartható fejlődés eszméjét és cselekvési programjait az oktatás teljes rendszerébe. A konferencián egy svájci egyetemi és egy kanadai nagy ívű, fenntartható fejlődéssel kapcsolatos oktatási programról, valamint a megvalósítás eszközeiről tartottak előadást neves vendégelőadók.

A 2012-es konferencia Európa és utódkultúráinak tartós szellemi és anyagi felsőbbrendűségével kapcsolatos kérdésekre kíván új válaszokat adni. Küldetése, hogy a fenntartható fejlődés kérdéskörét az előkészítő konferencia szellemisége alapján, illetve annak továbbfejlesztésével, valamennyi kontinens kutatóinak képviselőjével, holisztikus szemlélettel, az elmélettől a gyakorlatig terjedő skálán dolgozza fel.